

Nr 76

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av huvudmannskapet m. m. för garnisonssjukhuset i Boden.

(1:a avd.)

I propositionen nr 109 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 2 mars 1956, föreslagit riksdagen att dels besluta att verksamheten vid garnisonssjukhuset i Boden må från och med den 1 januari 1957 övertagas av landstinget på de i ett till berörda statsrådsprotokoll såsom bilaga fogat avtal angivna villkoren samt att ledningen av sjukhuset må organiseras på sätt departementschefen i berörda statsrådsprotokoll föreslagit, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen och avlöningsstaten för garnisonssjukhusen, som föranledes av ifrågavarande organisationsändring, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att till övergångsstat överföra de för garnisonssjukhuset i Boden avsedda ordinarie beställningar och tjänster, vilkas innehavare icke är villiga övergå i landstingets tjänst, dels ock medgiva att lasarettsläkartjänst vid det nybildade sjukhuset i Boden må i enlighet med vad departementschefen i förenämnda statsrådsprotokoll föreslagit tillsättas utan ansökningsförfarande.

Enligt föreliggande förslag skall driften vid garnisonssjukhuset i Boden övertagas av Norrbottens läns landsting, som därvid äger disponera för sjukhuset avsedda byggnader och markområden, inbegripet visst område för sjukhusets framtida utvidgning, samt för sjukhuset avsedda inventarier. Landstinget skall svara för driftkostnaderna vid sjukhuset och för sjukhuset erforderliga befattningar skall med vissa undantag uppföras på landstingets stat. På sjukhuset skall för vård mottagas även försvaret tillhörande personal. För tillgodoseende av försvarets speciella sjukvårdsintressen skall representanter för försvarsväsendet ingå i direktionen för sjukhuset. Övertagandet skall ske den 1 januari 1957.

Departementschefen tillstyrker, att landstinget den 1 januari 1957 övertager driften vid sjukhuset på de i avtalet angivna villkoren och anser det vara synnerligen tillfredsställande att de med garnisonssjukhuset i Boden sammanhängande problemen nu synes kunna lösas på ett för samtliga parter godtagbart sätt. Med hänsyn till landstingets betydande investeringar för

sjukhuset samt den övervägande civila beläggningen på detta framstår för departementschefen landstingets krav på ökat inflytande över sjukhuset såsom fullt berättigat. En överlåtelse med äganderätt av sjukhuset hade måhända varit den mest rationella lösningen, men i likhet med sjukvårdsstyrelsen m. fl. myndigheter anser departementschefen försvarssjukvårdens speciella intressen motivera ett bibehållande av kronans äganderätt till garnisonssjukhuset. Statskontoret har ansett det böra övervägas huruvida icke viss ersättning borde erläggas av landstinget för nyttjandet av byggnaderna och inventarierna. Med hänsyn till storleken av landstingets investeringar i sjukhuset samt till den för kronan förmånliga uppgörelsen i fråga om vård på sjukhuset av försvarets personal anser departementschefen det emellertid icke böra ifrågasättas att landstinget skall erlægga någon dylik ersättning.

Kronans intressen beträffande ledningen m. m. av sjukhuset torde bli tillfredsställande tillgodosedda genom den föreslagna sammansättningen av direktionen samt genom tillskapandet av en delegation för beredskapsplanläggning. Såsom medicinalstyrelsen och landstingets förvaltningsutskott framhållit bör emellertid direktionen icke handhava den ledning av sjukhuset, som författningsenligt tillkommer landstings sjukvårdsstyrelse. Om denna uppfattning har också enighet nåtts parterna emellan i samband med det preliminära avtalets tillkomst.

Gällande förteckningar över personalen vid garnisonssjukhusen upptager sammanlagt 420 befattningar för garnisonssjukhuset i Boden. Av dessa utgör 47 ordinarie befattningar, varav 8 avses för läkare. För läkarpersonalen vid sjukhuset upptages i nämnda förteckningar totalt 26 befattningar. Vidare finns vid sjukhuset anställd viss arbetarpersonal samt för tillfälliga behov viss annan personal. I årets statsverksproposition (bil. 6, s. 227 och 228) har för nästa budgetår framlagts förslag om inrättande av ytterligare tjänster vid sjukhuset.

Två tjänster för översköterskor i Ca 14 vid garnisonssjukhuset disponeras enligt meddelade föreskrifter för sjukvården vid I 8 och A 1 och bör från och med nästa budgetår uppföras på arméns vederbörande personalförteckning. Departementschefen återkommer till denna fråga i propositionen nr 110.

Av övriga på förteckningarna för sjukhuset uppförda befattningshavare kommer vid bifall till föreliggande förslag endast en apotekare i Cg 27 och ett tekniskt biträde i Cg 8, båda avsedda för läkemedelscentralen i Boden, tillika filialapotek till militärapoteket, att bibehållas i statlig tjänst. Då filialapoteket samtidigt skall fungera som sjukhusapotek, skall emellertid landstinget enligt avtalet till kronan utgiva ersättning motsvarande 80 % av lönekostnaderna för nämnda befattningshavare. Departementschefen föreslår att dessa jämväl under nästa budgetår avlönas från anslaget Garnisonssjukhusen: Avlöningar, som därvid bör tillgodoföras nämnda ersättning från landstinget. Därefter torde för följande budgetår böra övervägas att överflytta statsverkets ifrågavarande kostnader till annat anslag.

Med undantag för dels sistnämnda två befattningshavare, dels vid sjukhuset tjänstgörande förbandsläkare, dels ock vid sjukhusapoteket tjänstgörande värnpliktig personal skall enligt avtalet all för sjukhuset erforderlig personal uppföras på landstingets stat. Enligt vad som inhämtats torde praktiskt taget samtlig nuvarande personal vid sjukhuset kunna beredas fortsatt anställning även efter landstingets övertagande av sjukhusdriften och torde större delen av denna personal icke ha något att erinra mot att övergå i landstingets tjänst på de villkor, som anges i avtalet. För det fall att viss ordinarie personal icke skulle önska övergå i landstingets tjänst bör riksdagens bemyndigande inhämtas att till övergångsstat överföra för denna personal avsedda befattningar.

För garnisonssjukhuset nu uppförda beställningar för 7 regemensläkare i Ca 29 samt tjänster för 2 överläkare i Ce 29 ävensom en dylik för nästa budgetår föreslagen tjänst (jfr prop. 1956: 1, bil. 6, s. 227) kommer med landstingets övertagande av sjukhusdriften att motsvaras av lasarettsläkartjänster enligt vad som finnes stadgat i gällande sjukhuslag. I denna lag föreskrives även att lasarettsläkartjänst skall tillsättas efter ansökningsförfarande. Vid uppgörande av föreliggande avtal har emellertid förutsatts att innehavarna av nämnda beställningar och överläkartjänster skall utan ansökningsförfarande få utnämnas å lasarettsläkartjänst vid det nybildade lasarettet. Landstingets förvaltningsutskott har också i sitt utlåtande hemställt härom. Med hänsyn till föreliggande speciella omständigheter föreslår departementschefen därför att i detta fall sådan avvikelse får göras från lagens bestämmelse, att ifrågavarande lasarettsläkartjänster må utan ansökningsförfarande tillsättas med motsvarande vid organisationsförändringen befintliga befattningshavare, som förklarar sig villiga att övergå i landstingets tjänst.

Enligt avtalet skall läkare, som uppföres på landstingets stat för sjukhuset och som samtidigt är skyldiga att biträda i truppsjukvården, av statsmedel uppbära arvode, motsvarande 50 % av bataljonsläkarlön i lägsta löneklassen. Ifrågavarande kostnader, som torde komma att uppgå till högst 53 500 kronor för år, bör bestridas från anslaget Armén: Avlöningar till aktiv personal m. fl. I det förslag som departementschefen framlägger under vederbörligt anslag i propositionen nr 110 räknas med hälften av nämnda medelsbehov.

I årets statsverksproposition (bil. 6, s. 230 och 231) har föreslagits att anslagen till garnisonssjukhusens avlöningar och omkostnader för budgetåret 1956/57 skall uppföras med 530 000 kronor respektive 370 000 kronor. Departementschefen föreslår icke någon ändring av dessa belopp. Kungl. Maj:t torde emellertid lämpligen böra erhålla bemyndiganden att vidtaga de ändringar i personalförteckningen och avlöningsstaten för garnisonssjukhusen, som föranledes av den ifrågavarande organisationsförändringen. Vid fastställande av omkostnadsstat för garnisonssjukhusen bör vidare beaktas att anslagsbeloppet, 370 000 kronor, beräknats med utgångspunkt i att verksamheten vid garnisonssjukhuset i Boden skulle fortgå under hela nästa budgetår.

Det förutsättes vidare få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de ytterligare bestämmelser, som kan erfordras i anledning av organisationsförändringen. Bl. a. kan bestämmelser komma att erfordras rörande den framtida dispositionen av lägerkassan vid sjukhuset.

Frågan om den i avtalet angivna markförsäljningen till Bodens stad torde få upptagas till behandling och anmälas för riksdagen, då den närmare aktualiserats.

Utskottet. Vid sin granskning av bestämmelserna i det preliminära avtalet mellan Kungl. Maj:t och kronan samt Norrbottens läns landsting rörande landstingets övertagande av driften vid garnisonssjukhuset i Boden har utskottet icke funnit något vara att erinra. Ett flertal med garnisonssjukhuset sammanhängande problem synas genom förslaget ha fått en för samtliga parter tillfredsställande lösning. Utskottet vill alltså tillstyrka, att verksamheten vid garnisonssjukhuset på angivna villkor övertages av landstinget fr. o. m. den 1 januari 1957. Mot den föreslagna sammansättningen av direktionen och tillskapandet av en särskild delegation för beredningsplanläggning har utskottet icke något att invända.

Enligt avtalet skall med vissa närmare angivna undantag för sjukhuset erforderlig personal uppföras på landstingets stat. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga härav föranledda ändringar i personalförteckningen och avlöningsstaten för garnisonssjukhuset. Beträffande de för garnisonssjukhuset i Boden avsedda ordinarie beställningar och tjänster, vilkas innehavare icke äro villiga att övergå i landstingets tjänst, vill utskottet tillstyrka, att Kungl. Maj:t bemyndigas överföra desamma till övergångsstat.

För garnisonssjukhuset i Boden tilldelade beställningar för 7 regementsläkare i Ca 29 samt tjänster för 3 överläkare i Ce 29 komma vid landstingets övertagande av sjukhusdriften att motsvaras av lasarettsläkartjänster. Departementschefen föreslår, att sistnämnda tjänster må utan ansökningsförfarande tillsättas med motsvarande vid organisationsförändringen befintliga befattningshavare, som förklara sig villiga att övergå i landstingets tjänst. Ehuru förslaget i denna del, såsom departementschefen även framhållit, innebär avvikelse från bestämmelserna i gällande sjukhuslag, finner utskottet sig för sin del icke böra rikta någon invändning mot att i detta speciella fall föreslagen avvikelse må göras.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,
att riksdagen må

a) besluta, att verksamheten vid garnisonssjukhuset i Boden må från och med den 1 januari 1957 övertagas av landstinget på de villkor, som angivits i ett vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 2 mars 1956 fogat avtal, samt att ledningen av sjukhuset må organiseras på sätt departementschefen i berörda statsrådsprotokoll föreslagit;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen och avlöningsstaten för garnisons-

sjukhusen, som föranledas av ifrågavarande organisationsändring;

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att till övergångsstat överföra de för garnisonssjukhuset i Boden avsedda ordinarie beställningar och tjänster, vilkas innehavare icke äro villiga övergå i landstingets tjänst;

d) medgiva, att lasarettsläkartjänst vid det nybildade sjukhuset i Boden må i enlighet med vad departementschefen i förenämnda statsrådsprotokoll föreslagit tillsättas utan ansökningsförfarande.

Stockholm den 17 april 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 75.